

Hudobno Marjeto pa je zasovražila njena lastna mati, ki jo je некоč tako ljubila. Ni je več marala poleg sebe in nekega dne jo je s palico zapodila od hiše. Nihče je ni hotel pod streho, ker so se je vsi bali. Nesrečnica je morala iskati zavetja v samotnem gozdu, kjer so jo raztrgali in požrli volkovi.

Slovstvo

Knjižice mladinske matice. 28—31. štiri drobne zvezke smo dobili na ogled: 1. Pastirci. Pisatelj Fr. Bevk opisuje v jedrnatem narodnem slogu, živahno in privlačno, dogodivščine iz življenja treh pastirjev in plahe, samotarske pastirice, ki pa ni bila sprejeta v družbo fantičev. Knjižica vleče. Vsebinsko pojasnjujejo tudi risbe. — 2. Po lepi Sloveniji. (Dr. R. Andrejka.) Pisatelj kot dober opazovalec in spreten pripovedovalec opisuje in v slikah predločuje zanimivosti Ljubljane in Maribora. 3. Kralj Honolu-

lu. Ilustrirana pravljica v III delih. 4. Kresnice. Poučna knjiga s slikami, ki mlade, vedoželjne bravce povede v kraljestvo najnovejših iznajdb, naravnih zanimivosti in čudovitosti. — Vse štiri brošure bodo dobile svoj krog mladih pa tudi starejših bravcev. Če bodo v isti meri tudi vzgajale!? Želeli bi, da bi se to mladinsko štivo bolj usmerilo na versko in etično plat, kar bi se v povestih, pravljičah pa tudi v »Kresnicah« neprisiljeno moglo doseči.

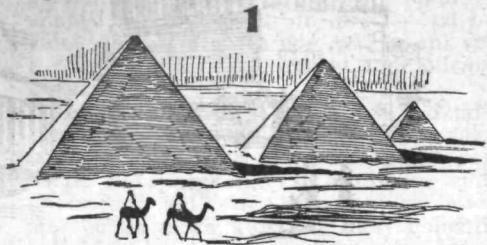
Zanimivosti

Sedmera čuda sveta

V starem veku je človeška roka napravila sedem del, ki so vredna največjega občudovanja. Piramide, Semiramidini viseči vrtovi v Babilonu, Zevsov kip, ki ga je napravil Phidias v Olimpiji, Mavzolejev nagrobni spomenik na Halikarnasu, svetilnik na egipčanskem otoku Pharos, kolos na otoku Rodu in Artemidin tempelj v Efezu. In — to mora priznati tudi človek modernega časa — res so ta dela velikanska, da jih lahko stavimo ob stran današnjim novodobnim ustvaritvam. Piramide v deželi syetega Nila so bile že v časih starih Grkov zelo častitljivi spomeniki, kajti že takrat so preživele dobo 2000 let. Babilonski kralj Nebukadnezar je kaj rad gradil stavbe. Za njegove vladje je preživel Babilon svojo zlato dobo. Za svojo soprogo Semiramido je dal zgraditi na visokih obokih krasne strešne vrtove, ki jih zato imenuje zgodovina viseče in so jih Grki zelo občudovali. Velikanski Zevsov kip v Olimpiji, ki so ga za časa znanih olimpijskih iger obiskovali vsi grški rodovi, je bil doselej največji kip na zemlji. Bog sedi na prestolu; če bi se pa vzdignil, bi njegova glava pogledala skozi strop visokega templja. Ves kip je bil iz zlata, slonovine in ebenovine, torej prekrasno delo, tako da je neki grški obiskovalec, ki je videl kip pol tisočletja kasneje, ves presenečen dejal, da vsak, ki bi prišel z največjo skrbjo v Olimpijo, mora biti polajšan in vesel, ker je smel uživati ta pogled. Grobnica, ki jo je postavil kralj Mauzolos iz Karije zase in za svojo ženo Artemizijo, je bila tako lepa, da so jo često posnemali. Najslavnejši umetniki, med njimi

Skopas, so se učili pri njenih podobah. Še dandanes imenujemo velike nagrobne spomenike, zlasti grobnice po tem kralju Mauzolu — mavzoleji. Po širnem svetu slaven je bil svetilnik, ki ga je postavil neki grški stavbenik na otoku Pharos v aleksandrijskem pristanišču in je 1500 let svetil bližajočim se ladjam. Nihče ne ve, kako je propadel. Zdi se, da ga je zrušil potres. Kolos v rodskem pristanišču je bil bronasti kip boga Helijsa, ki je podoben velikemu kipu Svobode v njujorskem pristanišču. Ko se je zrušil ta 32 m visoki kip, je moralo 900 kamel odnesti zrušeni material. V Efezu je stal velikanski tempelj boginje Artemide. Okrog in okrog ga je obdajala dvojna vrsta stebrov, ki jih je bilo kar 128, da so mogli nositi težko streho. Razrušila ga je zločinska roka: da bi si pridobil žalostno slavo, ga je dal Herostрат zažgati.

Od sedmerih čud sveta je ostal do danes le eden, in čudno, najstarejši: piramide. Pred njihovo veličino stoji resna in zagonetna sfiga. Koliko tisočletij bodo še preživele?

Piramide, prastara grobišča egipčanskih kraljev.

2

Semiramidini »viseči vrtovi« v Babilonu.

5

Phidijev kip boga Zevsa v Olimpiji.

3

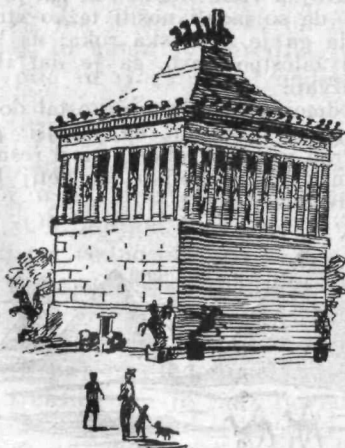
Farski svetilnik v Aleksandriji.

6

Kolos boga Helija na Rodu.

4

Mavzolejeva grobnica na Halikarnasu.

7

Slavni tempelj v Efezu, ki ga je upepelil Herostrat.

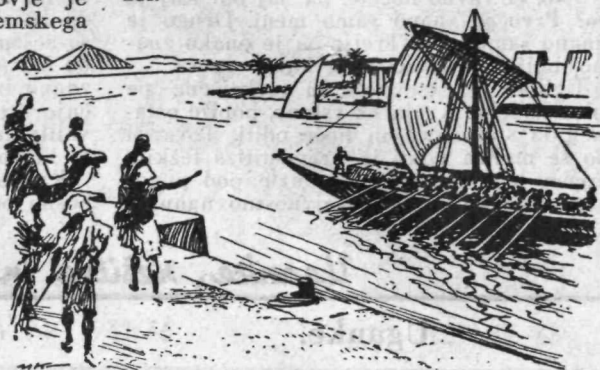
Že stari Egipčani so imeli sueški prekop

Ko so dogradili sueški prekop, je bilo to dogodek prvega reda. Z njegovo zgradnjo se je namreč pot iz Evrope v Indijo in Avstralijo znatno skrajšala. Pred kratkim pa je neka učena komisija odkrila, da so stari Egipčani že pred 3500 leti imeli podobnega prekop. Egipčansko brodovje je lahko udobno plulo iz Sredozemskega morja v Indijski ocean, ne da bi mu bilo treba jadrati okrog Afrike. Tako so Egipčani dovažali iz Indije in drugih vzhodnih dežel mnogo stvari, ki so jih morali pozneje Evropeci nanovo odkriti.

Kako je bilo to mogoče? Prekop ni bil tam, kjer leži danes, ampak mnogo južneje in za Egipčane udobnejše. Egipčani namreč niso prekopali vse suhe zemlje med Sredozemskim in Rdečim morjem, ampak so prekopali zemljo tam, kjer se reka Nil najbolj približa Rdečemu morju. Ladje

so plule po Nilu navzgor, nato pa po kanalu na vzhod.

Ta kanal je zgradila egipčanska kraljica Hatšepsut. Še danes vidimo na bregu tega prekopa kip te kraljice, ki opazuje promet po prekopu. Vidimo tudi egipčansko brodovje, ki prihaja z dragocenimi stvarmi iz daljnih vzhodnih dežel.

Za dobra voljo

Ugnal jih je. V gostilni pri »Zlatem križu« so sedeli rokodelski pomočniki vseh vrst in bili dobre volje. Pa prisede še tovariš krojaške obrti, ki se mu je poznalo, da v svojem poklicu ni preveč strasten, kajti suknjič mu je bil že do-dobra odrgnjen, druga obleka se je pa suknjiču dobro prilegala. Brž naroči me-rico piva in vogel kruha. Prejšnji družbi novi gost ni bil kaj dobrodošel, pa bi se ga najraje iznebili. Zmenijo se, da naj vsakdo pove zastavico. Ako jo drugi uga-nejo, mora založiti kovača; če je ne mo-rejo rešiti, pobere vso zalogo. Kdor bi ne maral igrati, ne spada v njih družbo. Ta-ko so nameravali odstraniti revnega kro-jača, ki je dal vse, kar je imel, za naro-čeno okrepcilo. Toda ta se ni dal odpoditi; tudi ni imel slame v glavi. Rekel je: »Do-bro, jaz se pridružim in sprejem po-goje.« Zabava se začne.

Prvi vpraša: »Koliko cest gre v Ljub-ljano?« — Takoj so ga posekali, češ, saj nobena cesta ne gre, ampak ljudje morajo po njih hoditi ali se pa voziti. Moral je vložiti v klobuk kovača.

Na vrsto pride drugi: »Kaj ima člo-vek na desnici, če pride mimo kapucinske cerkve v škofji Loki v smeri proti Stari Loki?« — Izgovor: »Ne vemo, ker še ni-smo tam hodili.« Krojaček poseže vmes in jih reši iz zadrege, ko reče smehlja-je: »Na desnici ima pet prstov.« In drugi je moral plačati desetak v klobuk.

»Ker ti je številka »pet« tako všeč,« pra-vi tretji obrnjen proti krojačku, »pa

odgovori na to-le vprašanje: »Pet golobov je na kostanju. Vzajem puško pa enega ustrelim. Koliko jih ostane?« — Kroja-ček: »Nobeden, kajti vsi drugi bi odleteli. Sicer pa malo poznaš naše golobe. Kdaj si videl, da bi se domači golob usedel na drevo?« — In zopet je romal »kovač« v klobuk.

Četrta zastavica se je glasila v pes-niški obliki:

»Beri nazaj, beri naprej —
ogromne vodé dobiš vselej.«

Treba je bilo precej ugibanja, preden so navzoči vsebino umevali in mogli ugan-ko razvozlati. Posrečilo se jim je. (Po-top.)

Peti vidi prstan na roki svojega tova-riša, pa mu pravi: »Ti, ali veš, za koliko je večji prstan od prsta?« —

Trd oreh. Kako naj bo prstan, ta mali obroček, večji od prsta? ... In zopet je bil krojaček oni junak, ki mu je šinilo v glavo, kako bi se odgovorilo. Rekel je: »Zapiši besedo »prstan« in »prst« — pa boš videl, da je prstan za dve črki (—an) več-ji.« Peti modrižan je moral tudi odriniti kovača.

Se eden je imel nalogo, da si izmisli zastavico. Vzame jo iz kuhinjske stroke: »Koliko krofov gre na en krožnik?« Tega so pa brž posekali. Vsi hkrati so vpili: »Nobeden; saj sam nobeden ne more, marveč ga mora kuharica nanj položiti.«

V klobuku je bilo šest kovačev, ki so jih pa mislili tovariši — kakor so se do-menili — nazadnje zopet razdeliti, če bi